

משרד החינוך

המזכירות הפדגוגית

אגף א שפות | אגף בכיר חינוך בחברה הערבית והבדואית | אגף א חינוך על יסודי
הפיקוח על הוראת העברית בעל יסודי בחינוך הערבי

מבחן מפמ"ר

עברית בחינוך הערבי | כיתה ח | 25 בנובמבר 2025

<input type="text"/>	שם התלמיד/ה
<input type="text"/>	הכיתה
<input type="text"/>	שם בית הספר
<input type="text"/>	שם יישוב בית הספר
<input type="text"/>	מס' התלמיד/ה באלפון

המבחן יתקיים אך ורק ביום שלישי, 25.11.2025, בין השעות 09:00 – 10:30

ציון

100

הוראות המבחן

1. משך המבחן: שעה וחצי.
 2. מבנה המבחן ומפתח הערכה: במבחן זה שלושה חלקים:
 - חלק א – הבנת הנשמע (קליטה) - 20 נקודות
 - חלק ב – הבנת הנקרא וכשירויות לשון תקשורתיות (קליטה) - 60 נקודות
 - חלק ג – הבעה בכתב (הפקה) - 20 נקודות

סה"כ - 100 נקודות
 3. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
 4. הוראות מיוחדות:
 - (1) יש לענות על כל השאלות בגוף המבחן, לפי ההוראות.
 - (2) הקפידו על כתב ברור, על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.
 - (3) אם תתבקשו לבחור תשובה נכונה אחת מבין כמה תשובות, סמנו ב- X בריבוע הנכון.
- שימו לב: בסוף המבחן מצורף דף שיוטה. אין להוסיף דפים אחרים למבחן.
השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על-פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

قسم "أ" فهم المسموع

استمعوا جيداً إلى القطعتين السماعيتين، ثم
أجيبوا عن جميع الأسئلة الواردة بعد كل
قطعة.

كل قطعة ستُسمع مرتين.

(20 נקודות)

חלק א הבנת הנשמע

לפניכם שני קטעים להאזנה. האזינו היטב
לכל קטע, וענו על כל השאלות שאחריו.
כל קטע יושמע פעמיים.

קטע 1 (8 נקודות)

ענו על השאלות שלפניכם על-פי הקטע ששמעתם, בכל שאלה סמנו ב- x את התשובה הנכונה.

1. על-פי הקטע, איזה חוג נפתח בבית הספר? (3 נקודות)

1. חוג ספורט

2. חוג כדורגל

3. חוג כדורסל לבנות

4. חוג כדורגל לבנות

2. על-פי הקטע, למה בנות אוהבות לשחק כדורגל? (3 נקודות)

1. כדורגל עוזר לגוף ומלמד לעבוד ביחד.

2. כדורגל עוזר לנשמה ולגוף.

3. כדורגל מאפשר מפגש בין אנשים חדשים.

4. כדורגל גורם להרגשה טובה.

3. על-פי הקטע, מה התלמידה לילא המליצה לאחמד? (2 נקודות)

1. לשחק איתן.

2. להגיע למשחק ולצפות בו.

3. לעזור להן במשחק.

4. לעודד אותן.

קטע 2 (12 נקודות)

האזינו לקטע הקצר וענו על השאלות שלפניכם. בכל שאלה סמנו ב- x את התשובה הנכונה.

4. על-פי הקטע, למה תלמידים רבים משתמשים בצ'אט GPT? (2 נקודות)

1. כדי לבדוק את החברים שלהם.

2. כדי לחסוך זמן בשיעורי בית.

3. כדי ללמוד מתמטיקה בלבד.

4. כדי לשחק משחקים.

5. על-פי הקטע, מה חשוב לעשות אחרי שקוראים תשובה בצ'אט GPT? (2 נקודות)

1. לשתף ברשת.

2. לא לחשוב עליה.

3. לבדוק אם היא נכונה.

4. לשכוח ממנה.

6. על-פי הקטע, איך מומלץ להשתמש בצ'אט GPT? (2 נקודות)

1. בלי לחשוב

2. בצורה מבוקרת וחכמה

3. רק במבחנים

4. במקום הספרים

7. על-פי הקטע, מה ציאת GPT לא יכול להחליף? (3 נקודות)

1. זמן פנוי

2. מבחן סופי

3. מורה בבית הספר

4. יצירתיות וחשיבה אישית

8. על-פי הקטע, על מה אחראים התלמידים? (3 נקודות)

1. על ציאת GPT

2. על החברים שלהם

3. על הלמידה והידע שלהם

4. על שיעורי הבית של אחרים

(שימו לב: המשך המבחן בעמוד הבא.)

חלק ב

הבנת הנקרא וכשירות לשון תקשורתיות (קליטה)

קראו את הטקסט הבא וענו על כל השאלות המופיעות אחריו.

(60 נקודות)

قسم "ب" فهم المقروء والكفاءات اللغوية التواصلية (استيعاب)

اقرأوا النص الآتي ثم أجيبوا عن جميع الأسئلة الواردة بعده.

החבר הדיגיטלי

פסקה 1 צ'אט GPT הוא כלי טכנולוגי מתקדם המשמש כחבר דיגיטלי המסייע לתלמידים בתהליכי למידה ובגילוי ידע חדש. זהו כלי שמאפשר לנהל דיאלוג (حوار) ולשאול שאלות בכל תחום ידע. **הוא** כולל מידע נרחב ויכול לעזור בלימודים וברכישת ידע בתחומים מגוונים כמו היסטוריה, מדעים, ספרות וספורט.

פסקה 2 מדובר בטכנולוגיה של בינה מלאכותית (ذكاء اصطناعي) היכולה לתקשר בשפה הטבעית שלנו. ניתן לשאול אותה שאלות לגבי מטלות לימודיות, לתרגם שפות שונות או להסביר טקסטים מורכבים. היא יכולה לסייע גם בכתיבת סיפורים יצירתיים, בפתרון בעיות מתמטיות או ברכישת אוצר מילים בעברית.

פסקה 3 אולם לצד היתרונות קיימים גם חסרונות. רבים חושבים שהשימוש בצ'אט GPT עלול לפגוע ביצירתיות (إبداع) של תלמידים, כאשר תלמידים מסתמכים עליו יותר מדי, הם עלולים להתרגל לקבל תשובות מוכנות במקום לחשוב בעצמם. יש חשש (تَخَوُّف) שהם יהיו תלויים בכלי ולא יפתחו את היכולת האישית שלהם לכתוב, ליצור ולפתור בעיות. במצב כזה, הכלי הופך ממקור עזר למכשול בלמידה אמיתית.

פסקה 4 למרות זאת, קיימת אפשרות להשתמש בצ'אט GPT בצורה נבונה שלא תפגע ביצירתיות. אם תלמידים ישתמשו בו כהשלמה ולא כתחליף, הכלי יכול לעורר רעיונות חדשים, להציע כיווני מחשבה ולתת השראה לכתיבה. למשל, במקום להעתיק תשובה מוכנה, התלמיד יכול לשאול שאלה, לקבל רעיונות כלליים, ואז לפתח **אותם** בעצמו. כך נשמרת החשיבה העצמאית, והכלי הופך לשותף תומך ולא למקור תלות.

פסקה 5 נוסף על כך, מתעוררת שאלה רחבה יותר על מקומם של כלי בינה מלאכותית בחברה המודרנית. מצד אחד, הם יוצרים נגישות חסרת תקדים לידע ומקדמים שוויון הזדמנויות בלמידה, וכל תלמיד יכול לקבל עזרה מיידית ללא תלות במורה או בספרי לימוד. מצד אחר, הם מעוררים דאגה מפני צמצום הפער (الفجوة) בין ידע אישי לבין ידע "מושאל" (مستعار) ממכונה.

פסקה 6 לכן, חשוב שכל תלמיד ידע להשתמש בצי'אט GPT בצורה מאוזנת, יש לבדוק אם המידע נכון, לבחור מתי וכיצד להיעזר בו ולזכור שתפקידו הוא לעזור, אך לא להחליף את המורה, את החברים או את היכולת האישית של כל אחד.

פסקה 7 אין לשכוח שהעולם סביבנו משתנה במהירות, והטכנולוגיה הופכת לחלק מרכזי בחיינו. אנו נדרשים להתאים את עצמנו לשינויים אלה, אך גם לזכור לשמור על האנושיות (الإنسانية), הערכים (القيم) והקשרים החברתיים.

[הטקסט "החבר הדיגיטלי" נוצר ועובד באמצעות AI]

ענו על השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.

השאלות

9. על-פי פסקה 1, מהו התפקיד של הכלי הטכנולוגי המתקדם? (3 נקודות)

10. על-פי פסקה 2, ציינו שתי דוגמאות לשימושים בצי'אט GPT.

(4 נקודות)

דוגמה 1:

דוגמה 2:

11. על-פי פסקה 3, מהו החשש המרכזי שהטקסט מעלה לגבי שימוש מוגזם בכלי

הדיגיטלי (צי'אט GPT) אצל התלמידים? (3 נקודות)

1. הם לא יסתמכו על צי'אט GPT ויחשבו על כל מידע שיקבלו ממנו.

2. הם יהיו תלויים בצי'אט GPT ולא יוכלו לפתח את היכולות האישיות שלהם.

3. הם יהיו קשורים לצי'אט GPT ויתיעצו עם החברים שלהם.

4. הם יתמכרו לכלי ויסתמכו על עצמם.

12. קראו את פסקה 4 והשלימו את המילים החסרות בקטע שלפניכם מתוך מחסן המילים: (6 נקודות)

ניתן להשתמש בצי'אט GPT בצורה חכמה כך שהשימוש בו לא יזיק ל_____(1).
אם תלמידים ישתמשו בו כתוספת ולא כ_____(2), הכלי יכול להביא רעיונות חדשים. כך נשמרת החשיבה העצמאית, והכלי יהיה חבר _____(3).

מחסן מילים: (תחליף / יצירתיות / תומך)

13. על-פי פסקה 4, הדגימו איך אפשר להשתמש בצי'אט GPT בלי לפגוע ביצירתיות? (4 נקודות)

14. על-פי פסקה 5 מהו מקומם של כלי הבינה המלאכותית בחברה המודרנית? (4 נקודות)

1. הם מקטינים את הפער בין ידע אישי לידע מושאל.

2. הם יוצרים נגישות חסרת תקדים לידע.

3. הם גורמים לצמצום שוויון הזדמנויות בלמידה.

4. הם מחליפים את הצורך בלמידה עצמית.

15. ענו על שלושת הסעיפים: (6 נקודות)

1. חפשו בפסקה 1 מילה נרדפת למילה "מסייע" _____

2. חפשו בפסקה 2 מילה נרדפת למילה "מסוגלת" _____

3. חפשו בפסקה 4 מילה נרדפת למילה "חכמה" _____

16. קראו את משפט הפתיחה של **פסקה 5** וענו על שני הסעיפים שאחריו: (4 נקודות)

"נוסף על כך, מתעוררת שאלה רחבה יותר על מקומם של כלי בינה מלאכותית בחברה המודרנית".

1. מהי מילת הקישור במשפט זה? _____
2. מהו סוג מילת הקישור שצינת בסעיף 1, הקיפו את המילה הנכונה בתוך מחסן המילים.

הוספה / ניגוד / השוואה

17. קראו את משפט הפתיחה של **פסקה 6** וענו על שני הסעיפים שאחריו: (4 נקודות)

"לכן, חשוב שכל תלמיד ידע להשתמש בצי'אט GPT בצורה מאוזנת."

1. מהי מילת הקישור במשפט? _____
2. הקיפו בתוך מחסן המילים את מילת הקישור המתאימה שיכולה להחליף את מילת הקישור שצינתם בסעיף 1.

אבל / בגלל / כתוצאה מכך

18. קראו את המשפט מהטקסט וענו על שני הסעיפים: (4 נקודות)

1. בשורה 3 בפסקה 1 כתוב:

"הוא כולל מידע נרחב ויכול לעזור בלימודים וברכישת ידע."

למי הכוונה במילה "הוא" במשפט זה _____

2. בשורה 4 בפסקה 4 כתוב: "ואז לפתח אותם בעצמו"

למי הכוונה במילה "אותם" במשפט זה? _____

19. השלימו את מילות היחס החסרות בשלושת המשפטים שלפניכם: (3 נקודות)

1. הכלי מסייע _____ תלמידים בתהליך הלמידה.

2. חשוב לשמור _____ חשיבה עצמאית בזמן השימוש בכלי.

3. צי'אט GPT מאפשר לשאול שאלות _____ תחומים שונים.

20. ענו על כל הסעיפים שלפניכם. (5 נקודות)

1. כתבו את הפועל החסר בכל אחד מהמשפטים הבאים:

– כל יום התלמידים _____ (כ-ת, ב, קל) חיבור בעזרת הכלי.

– לפעמים התלמידים _____ (ע-ת, ק, הפעיל) תשובות נכונות.

2. השלימו את המשפטים שלפניכם, בהסתמך על המשפט:

ציאט GPT לא יכול לְהַחְלִיף את המורה או את החברים.

– השורש של הפועל לְהַחְלִיף הוא --

– הבניין של הפועל לְהַחְלִיף הוא _____

3. החליפו את שם הפעולה לשם פועל של אותו שורש במשפט שלפניכם.

”למידה בעזרת כלים דיגיטליים מסייעת לתלמידים.”

– התלמידים אוהבים _____ בעזרת כלים דיגיטליים.

21. הוסיפו שם תואר מתאים לשם העצם. (2 נקודות)

– רעיונות _____

22. הקיפו את המילה יוצאת הדופן מבחינת השורש. (2 נקודות)

– הקדים – קידם – מיקד – מקדימה

23. כתבו בצורת היחיד. (נקודה אחת)

– תשובות נכונות _____

24. פְּתְבוּ בַמִּילָה אַחַת אֶת צִירוֹף הַמִּילִים הַמוֹדָגֵשׁ. (נְקוּדָה אַחַת)

– בַּחַיִּים שֶׁלְנוּ יֵשׁ הַרְבֵּה אֲתַגְרִים _____

25. הַקִּיפוּ אֶת הַתְּשׁוּבָה הַנִּכְוֶנֶת. (2 נְקוּדוֹת)

– הַכְּלִי (הַשָּׁנִי / הַשְּׁנִית) מַסִּיעַ יוֹתֵר לַתְּלַמִּידִים.

26. פְּתְבוּ אֶת הַמַּסְפֵּר בַּמִּילִים. (נְקוּדָה אַחַת)

– בַּשָּׁנָה הָאַחֲרוֹנָה, תְּלַמִּידֵי כִּתֵּה ח קָרְאוּ (14) _____ סִיפּוּרִים
דְּמִיוֹנִים.

27. פְּתְבוּ אֶת הַמַּסְפֵּר בַּמִּילִים. (נְקוּדָה אַחַת)

– הַמַּבְחָן מְכִיל (27) _____ שְׁאֵלוֹת בַּתְּחוּמִים שׁוֹנִים.

(שִׁמּוּ לֵב: הַמִּשְׁךְ הַמַּבְחָן בַּעֲמוּד הַבֵּא.)

